

Et udvalg af små dåser. En af dem har fået et stykke troldhassel som håndtag.

Små mus.

Det skal helst **sige "bløp"**

Bente Cöhoman med sin birkebark.

Birkebark er et fascinerende og farverigt materiale med mange interessante egenskaber

Af Gitte Glibstrup

Smukke bøtter af birkebark, flettede rygsække, små mus, øringer i rav og bark. Mulighederne er mange, når Bente Cöhoman fra Snedsted i fra Nordjylland slår sig løs med birkebark.

Hun har altid været et foreningsmenneske, og har da også været formand for Thy-Mors Husflidsforening i 15 år, men hun stoppede for nogle år siden, og har nu mere tid til at koncentrere sig om sit birkebark. Hun blev introduceret til materialet på et kursus i 1997, og det fangede hende med det samme.

"Det er et fantastisk materiale, som giver rigtig mange muligheder. Man kan flette i det, og man kan bruge de hele stykker til bøtter og dåser", siger hun.

At arbejde med birkebark er et gammelt samisk håndværk, da samerne jo bor i nærheden af de store, gamle birkeskove.

De danske birketræer vokser for hurtigt, så deres bark kan ikke bruges. De når ikke at udvikle sig nok og danne de nødvendige lag, så man kan arbejde i det.

Så barken køber Bente hjem direkte fra Sverige – viste nok "høstet" i Rusland – da det ellers kan være en meget dyr affære at få fat i. "Det skal være en ordenligt kvalitet, for ellers er det slet ikke til at arbejde i", siger hun.

Holdbarhed

Birkebarken har flere forunderlige egenskaber, og en af dem er, at den er delt i mange lag, så man kan sådan selv bestemme, om man vil arbejde i et helt tyndt materiale eller i en kraftigere variant.

En anden kvalitet hos barken er den helt fantastiske holdbarhed. Bente Cöhoman har set flettede rygsække, der er 200 år gamle og stadig pæne og funktionelle – trods de mange års brug.

Hun fortæller, at hun selv har solgt tasker og rygsække i 12 år, og hun har kun haft to til reparation. Det klares nemt ved at flette en strimmel ind i tasken, og så er den så god som ny.

Barken er også vandtæt, så taskerne kan bruges i alt slags vejr.

"Jo mere man bruger det, jo blødere, smidigere og lækrere bliver det", siger hun.

Birkebark har desuden den egenskab, at den er konserverende og holder ting friske. I Sverige eksempelvis er det helt normalt at have kaffe i en dåse af birkebark, for der bevarer den sin smag allerbedst.

Der bruges 95 m strimmel til at flette en rygsæk.

Bentes kaffe er i en birkebark-dåse.

Bente har også sin ost i køleskabet i birkebark, og hun oplever aldrig, at den når at blive muggen.

Bløppet

Når hun arbejder med barken, starter hun med at pille det yderste hvide lag af barken. Det er for tyndt til noget som helst. Derefter kan hun beslutte, hvor tykt et lag hun vil arbejde med, og så skiller hun blot barken ad. Skal hun flette af det, skærer hun det i passende strimler,

og så er hun klar til at gå i gang. Barken skal ligge i pres, for ellers ruller det sammen.

Teknikken er ligesom ved papirflet, og hun arbejder med både diagonalflet og retflet.

Hun kan sagtens gå til og fra sit arbejde, så hun er ikke tvunget til at gøre en ting færdig.

Når hun laver dåser, så limer hun to lag sammen, for at gøre dåsen ekstra stærk og helt lufttæt. Enderne tampes sammen i det mønster, hun beslutter sig for.

Til sidst laver hun bund og låg af hele stykker træ, som hun med lang tids arbejde og håndslibning får til at passe perfekt.

"Hvis man skal holde ting friske i en bøtte, så skal den være lufttæt. Det skal helst sige "bløp", når man tager låget af."

Begeistret

Farvenuancerne i barken går fra det helt mørke til det ganske lysebrune, og det er også en af de ting, Bente sætter pris på, for så er der noget til enhver smag.

"Jeg vil så gerne fortælle om birkebarken, for jeg synes, at alle folk skal vide, hvor godt det er, når jeg nu selv er så begejstret for det", siger hun med et smil.

Det eneste problem ved barken er, at den udtørre fingrene og suger alt fugten ud af en. Så det tager hårdt på håndcremen at flette i birkebark.

Et sjovt og lidt anderledes frugtfad.

Et lille beskyttelses-hylster til en saks. Et stort pillearbejde, hvor Bente sidder med en pincet og fletter.

Smykker af birkebark.

En hårbøjle i birkebark.